

Seðlabanki Íslands og loftslagsbreytingar

Gunnar Jakobsson, varaseðlabankastjóri fjármálastöðugleika

Málstofa vísindanefndar um loftslagsbreytingar

22. mars 2022

Mark Carney – „Breaking the tragedy of the horizon“

„The challenges currently posed by climate change pale in significance compared with what might come. The far-sighted amongst you are anticipating broader global impacts on property, migration and political stability, as well as food and water security.“

„... catastrophic impacts of climate change will be felt beyond the traditional horizons of most actors – imposing a cost on future generations that the current generation has no direct incentive to fix.“

“While there is still time to act, the window of opportunity is finite and shrinking.“

“By managing what gets measured, we can break the Tragedy of the Horizon.“

Mark Carney
... horizon
(2015)

Parísar-
samkomulag
(2015)

NGFS
Stofnað
(2017)

Seðlabankinn
aðili að NGFS
(2020)

COP21
Skuldbinding Sí
(2021)

NGFS – „Call for Action“ 2019 – Sex ráð til Seðlabanka

Loftslagsáhætta hluti af þjóðhagsvarúð

Sjálfbærni í eigin eignastýringu

Samræmd gagnasöfn og nýting þeirra

Öflun og miðlun þekkingar

Krafa um og stöðlun upplýsingagjafar

Flokkunarreglur fyrir græna áhættu

Hlutverk og umboð Seðlabanka Íslands

„stuðla að stöðugu verðlagi, fjármálastöðugleika og traustri og öruggri fjármálastarfsemi“

„varðveita gjaldeyrisforða og stuðla að virku og öruggu fjármálakerfi“

„stuðla að framgangi stefnu ríkisstjórnarinnar í efnahagsmálum [...] ekki ganga gegn markmiðum bankans“

Loftslagsáhætta er raunveruleg og vaxandi og mun hafa áhrif á stöðugt verðlag, fjármálastöðugleika og öryggi fjármálakerfisins. Væri beinlínis óábyrgt að taka ekki tillit til hennar í starfsemi Seðlabankans.

Greiningar Seðlabanka og haglíkön þurfa í auknum mæli að taka tillit til umbreytingar- og raunáhættu sem stafa frá breytingum í loftslagi og aðgerðum stjórnvalda til að draga úr áhrifum þeirra breytinga

Umbreytingar- og raunáhætta loftslagsbreytinga mun hafa áhrif á gæði eignasafna fjármálafyrirtækja og getur þannig veikt viðnámsþrótt þeirra en þróa þarf sviðsmyndir og álagspróf til að meta slíkt

Upplýsingagjöf fjármálafyrirtækja er undirstaða greininga og gagnsæi á áhrifum loftslagsáhættu og þarf fjármálaeftirlit að tryggja hana auk heilbrigðra viðskiptahátta við grænkun fjármálakerfisins

Æskilegt er að taka tillit til loftslagsáhættu við framkvæmd peningastefnu, meðal annars með því að setja viðmið varðandi efnahagsreikning Seðlabankans og stýringu gjaldeyrisforðans

Skuldbindingar Seðlabankans (COP26)

- DRAGA ÚR SÓTSPORI UM 40% FYRIR 2030 OG STEFNIR AÐ KOLEFNISHLUTLEYSI
- SETJA FRAM LEIÐBEININGAR FYRIR EFTIRLITSSKYLDA AÐILA
- EFLA SKILNING Á LOFTSLAGSÁHÆTTU FJÁRMÁLAFYRIRTÆKJA
- ÞRÓA LOFTSLAGSÁHÆTTU ÁLAGSPRÓF FJÁRMÁLAMARKAÐA
- ÞRÓA LOFTSLAGSÁHÆTTU VIÐMIÐ FYRIR VARÐVEISLU GJALDEYRISFORÐANS
- MIÐLA ÞEKkingu SINNI OG ÚR ALÞJÓÐLEGU SAMSTARFI TIL HAGADILA
- AUKA FÆRNI OG ÞEKkingu STARFSFÓLKS Á LOFTSLAGSTENGDU M ÁHÆTTUÞÁTTUM

Snertifletir Seðlabankans við loftslagsáhættu

Fjármálastöðugleiki

- Sviðsmyndagreining loftslagsáhættu
- Álagspróf til að greina og meta áhættu fjármálakerfis
- Þróun þjóðhagsvarúðartækja
- Meta áhrif á greiðslumiðlun og öruggt fjármálalíf

Fjármálaeftirlit

- Áhættuflokkun og stöðluð upplýsingagjöf
- Áhættustefna og traustir stjórnarhættir
- Góðir viðskiptahættir og lágmörkun grænþvottar
- Samráð og væntingastjórnun

Peningastefna

- Samspil loftslagsáhættu og haglíkana
- Áhættuþættir magnbundinnar íhlutunar
- Neikvæð skimun á fjárfestingum gjaldeyrisforða
- Mismunun á vaxtastigi eftir veðandlagi

Eigin rekstur

- Greining og viðbragð við kolefnisspori bankans
- Loftslagsstefna og lágmörkun kolefnisspors
- Upplýsingagjöf og mælingar

Dæmi um skilgreind verkefni framundan

- Skuldbindingar tengdar COP26-yfirlýsingu Seðlabanka Íslands
- Fjármálaeftirlit:
  - Samtal um væntingar
  - **Málstofur með eftirlitsskyldum aðilum** – 2 stórar gerðir á leiðinni og viljum vera undirbúin
  - Eftirlit með loftslagsáhættu banka
- Fjármálastöðugleiki:
  - **Samstarf um sviðsmyndagreiningu**
  - **Fyrsta kynslóð álagsprófa**
- Peningastefna:
  - **Þekkingarstofnun – samstarf um greiningu**
- Eigin starfsemi:
  - **Loftslagsáætlun/aðgerðaáætlun/grænu skrefin**
  - **Sjálfbærnisráðgjafi og kafli í ársskýrslu**
  - Vettvangur þvert á svið bankans
  - Fundaröð ytri aðila
  - Samstarf norrænna seðlabanka

Að mörgu að huga á vegferð okkar

Langtímahugsun

Lærdómskúrfa

Hvatar

Óvæntar afleiðingar